

Regenboog Enquête Flevoland

Zichtbaar jezelf zijn in Almere

Colofon

Dit rapport is een uitgave van CMO Flevoland mede tot stand gekomen door Provincie Flevoland en Bureau Gelijke Behandeling Flevoland

Datum: juli 2020

Inhoudsopgave

1 De regenboogenquête Flevoland	4
1.1 Achtergrond.....	4
1.2 Doel van het onderzoek.....	4
1.3 Het onderzoek in de praktijk.....	4
2 LHBT+ in Almere	5
2.1 Respondenten.....	5
2.2 Veiligheid en zichtbaarheid.....	6
2.3 Veilig wonen	9
2.4 Arbeidsmarkt	10
2.5 Onderwijs.....	12
2.6 Gezondheidszorg en Welzijn.....	14
2.7 Media en beeldvorming.....	15
2.8 Sport en recreatie in Almere.....	16
2.9 Uitgaansleven in Almere	16
2.10 Familie, vrienden en netwerk	18
2.11 Discriminatie en/of intolerantie.....	21
2.12 Regenboogactiviteiten	25
3 Conclusies en aanbevelingen	27

1 | De regenboogenquête Flevoland

1.1 Achtergrond

In mei en juni 2019 heeft Bureau Gelijke Behandeling Flevoland (BGBF), in het kader van Lelystad Regenboogstad en Flevoland Regenboogprovincie, in samenwerking met CMO Flevoland, een Regenboog enquête uitgezet in Flevoland.

Voor elke gemeente wordt een apart rapport geschreven, waarbij wordt ingezoomd op de veiligheidsbeleving en de zichtbaarheid. Ook de behoeften worden in kaart gebracht op verschillende terreinen. Aansluitend verschaft het rapport inzicht in de ervaren discriminatie en meldingsbereidheid, gevolgd door conclusies en aanbevelingen.

1.2 Doel van het onderzoek

Met dit onderzoek wordt beoogd inzicht te geven in de ervaringen en behoeften van LHBT+ (lesbiennes, homo's, biseksuelen, transgenderpersonen e.a.) in Flevoland voor gemeenten, politie en andere organisaties, zodat we duidelijk in beeld krijgen waar we samen verder aan kunnen gaan werken.

1.3 Het onderzoek in de praktijk

Voor de enquête is gebruik gemaakt van enquêtetool Survey Monkey. De enquête is verspreid via een roze nieuwsbrief van BGBF. Iedereen woonachtig in Flevoland en LHBT+ kon participeren aan dit onderzoek. Er was geen wachtwoord of persoonlijke uitnodiging vereist voor deelname aan de enquête. De vragenlijst is gebaseerd op eerder onderzoek en getest onder 3 deelnemers uit de doelgroep.

Uiteindelijk hebben 173 respondenten de enquête gevonden, waarvan er 104 zijn verwerkt. Een aantal respondenten heeft namelijk aangegeven niet in Flevoland te wonen, enkele respondenten identificeren zichzelf als 'hetero' en een aantal respondenten is te vroeg gestopt. Deze respondenten worden uitgesloten. In Almere¹ resulteert dit in 35 respondenten van wie de antwoorden zijn geanalyseerd en in dit rapport uiteengezet worden.

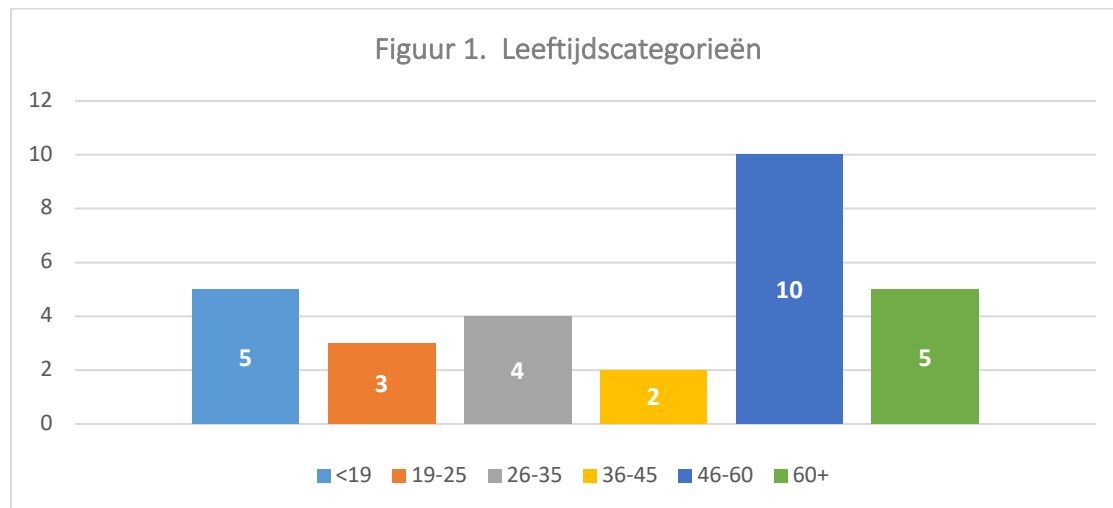
Er heeft een kleiner aantal respondenten dan beoogd meegedaan aan dit onderzoek. Ook zijn respondenten met bi-culturele achtergrond ondervetegenwoordigd. Er wordt daarom geen vergelijking gemaakt tussen de respondenten. De verdeling man/vrouw is wel representatief.

¹ De gemeente Almere is sinds 2018 ook aangesloten bij de Regenboogsteden.

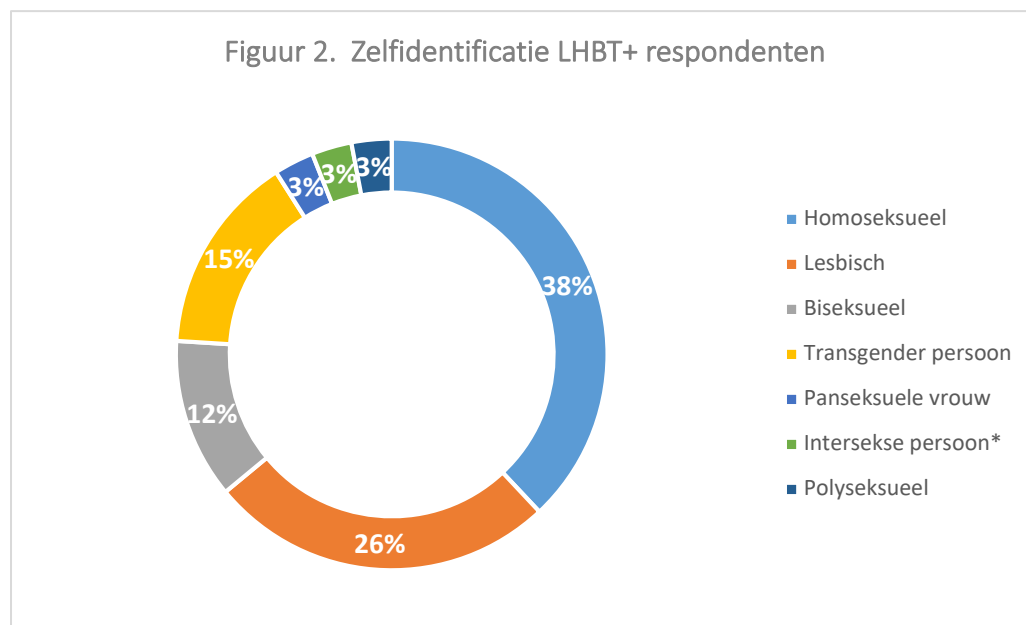
2 | LHBT+ in Almere

2.1 Respondenten

In de gemeente Almere hebben 35 LHBTI+ respondenten de enquête ingevuld. Het overgrote deel is van Nederlandse afkomst (97%), een klein percentage is van Afrikaanse afkomst (3%). De gemiddelde leeftijd van de respondenten is 41 jaar.

De meerderheid identificeert zichzelf als homoseksueel of als lesbisch. Zie figuur 2 voor hoe de andere respondenten zich identificeren.

Noot: Deze cijfers zijn gebaseerd op n=34. *Alleen intersekse personen die zich identificeren als LHBT+ zijn meegenomen in dit onderzoek.²

² De 'groep' intersekse personen worden in principe niet meegenomen, omdat de uitdagingen voor hen veelal anders zijn dan bij LHBT'ers. Intersekse personen die zich identificeren als LHBT werden uiteraard van harte uitgenodigd wel deel te nemen aan de enquête.

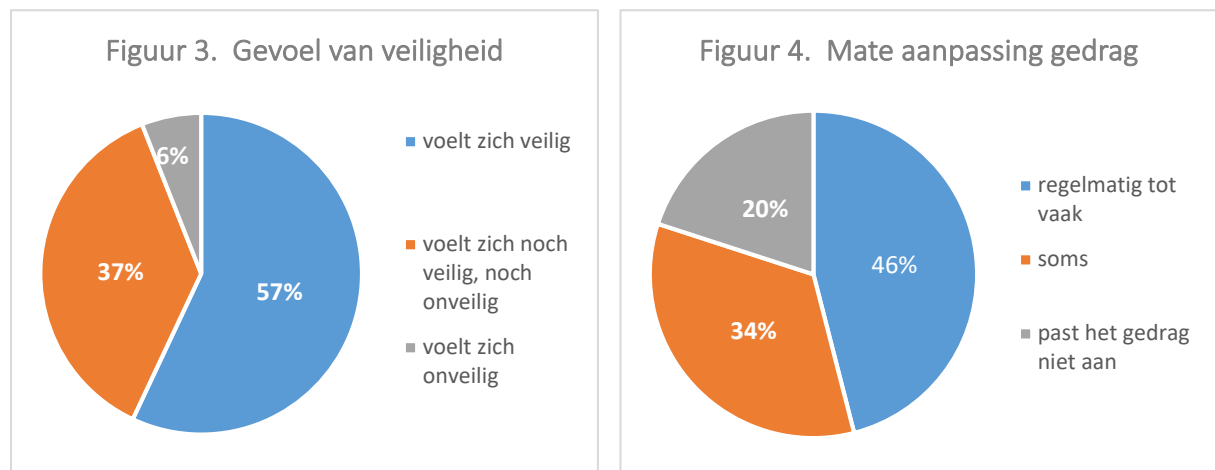
2.2 Veiligheid en zichtbaarheid

Zichtbaarheid

De kwaliteit van leven wordt gemiddeld beoordeeld met een 7,6. Respondenten menen dat ze zichtbaar zichzelf kunnen zijn in Almere, deze zichtbaarheid beoordelen ze met een 6,7 gemiddeld (71% scoort een 6 of hoger).

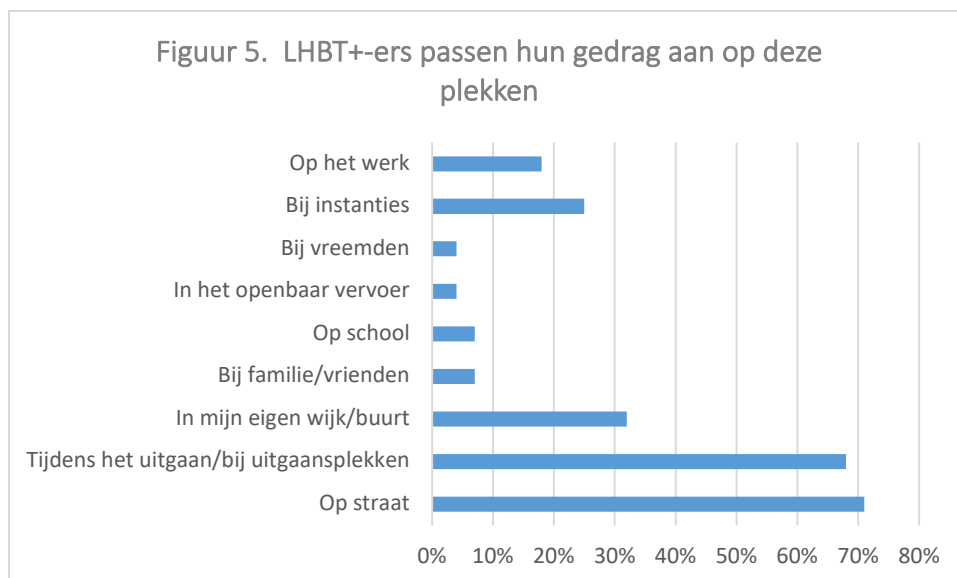
Gevoel van veiligheid in Almere

De LHBT+ respondenten voelen zich over het algemeen veilig in Almere en scoren dat gevoel met een 7,4 gemiddeld (zie figuur 3). Toch mijdt ongeveer een derde bepaalde plekken in Almere en past 80% van de respondenten hun gedrag soms tot regelmatig aan om zich veiliger te voelen (zie figuur 4).

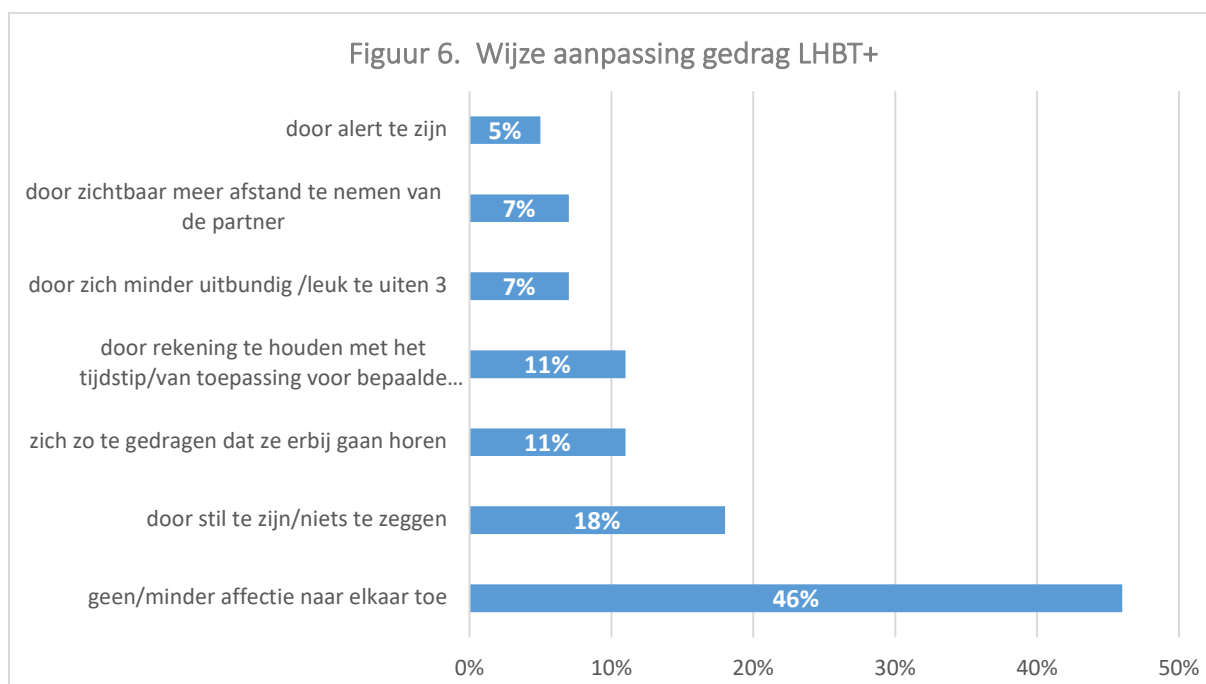
Plekken die door een subgroep (n=11) worden gemeden zijn bepaalde horecastraten of uitgaansplekken (23%), bepaalde wijken/buurtten (17%), bepaalde sport/recreatievelden (11%), het centrum/winkelcentra van Almere (6%), de stationsomgeving (6%) en de hangplek (3%). Uitgaan in de avonduren wordt door 6% gemeden. Meer dan de helft van de respondenten (69%) zegt geen plekken te vermijden in Almere.

De groep respondenten die hun gedrag aanpast, doen dit vooral op straat, tijdens het uitgaan en in mindere mate in de eigen wijk of buurt (zie figuur 5).

Noot. Deze cijfers zijn gebaseerd op n=28. Respondenten konden meerdere antwoorden geven.

Respondenten geven aan hun gedrag aan te passen vooral vanwege een eerder voorval/eigen ervaring (43%) of door verhalen die ze van anderen of via social media hebben gehoord (43%). Zie figuur 6 voor de wijze waarop ze hun gedrag aanpassen.

Noot. Deze cijfers zijn gebaseerd op n=28. ³

³ Een respondent die zich niet uitbundig en leuk kan uiten, zegt een 'heterogedrag' aan te moeten nemen.

“Met mijn geliefde in het openbaar hand in hand lopen of zichtbaar bij elkaar horen vermijd ik.”

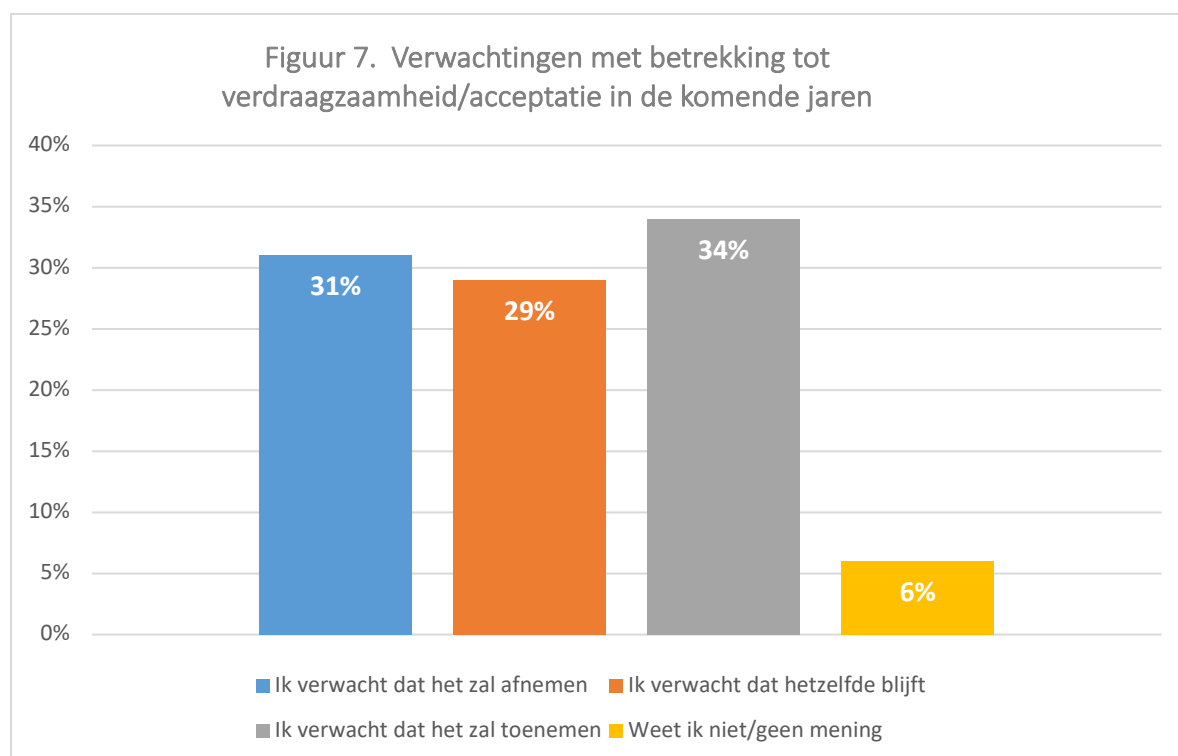
“Minder uitbundig gedrag. Minder enthousiasme, diepere stem, minder met mijn handen praten.”

“Door me anders voor te doen dan ik ben zodat mensen me minder irritant vinden.”

Ontwikkelingen met betrekking tot veiligheid in Almere

Meer dan de helft van de respondenten (54%) vindt dat de veiligheid in Almere het afgelopen jaar ongeveer gelijk is gebleven. Daarnaast geeft 17% aan dat het onveiliger is geworden, terwijl 11% meer veiligheid ervaart⁴.

In figuur 7 is te zien wat de verwachtingen van LHBT+ respondenten is met betrekking tot de verdraagzaamheid en acceptatie in de komende jaren.

⁴ 17% gaf aan hier geen mening over te hebben.

Om de veiligheid en het veiligheidsgevoel van LHBT+-ers in de gemeente Almere te vergroten hebben respondenten de volgende suggesties gedaan.

- Er zijn meer zichtbare uitingen van LHBT+ nodig via voorlichting op scholen en in buurthuizen met de betrokkenheid van LHBT+-ers en door het organiseren van LHBT+ activiteiten.
- Sleutelfiguren (hetero en cisgender mensen) in publieke functies zijn nodig die zich openlijk positief uitspreken en solidariteit tonen.
- Een duidelijke gemeentelijk beleid t.a.v. LHBT+ is nodig, maar ook de handhaving hiervan (bijvoorbeeld een 'zero-tolerance' aanpak).
- Er is behoefte bij LHBT+-ers naar meer betrokkenheid/ ondersteuning door communities, geloofsgemeenschappen of bewonersgroepen door met elkaar in dialoog te gaan (bijv. de Human Library met LHBT+ of door bijvoorbeeld de regenboogvlag te hijsen bij Pride of Coming Out Day).

“Er moet meer gedaan worden voor de community.. er is vrijwel niks...dat kan ook helpen een breder beeld te creëren.”

2.3 Veilig wonen

Openlijk uitkomen voor seksuele gerichtheid/genderidentiteit in de buurt/wijk

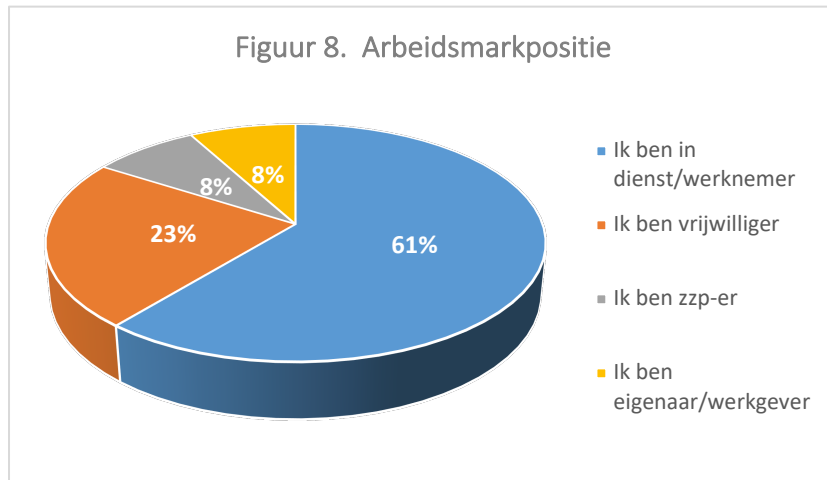
In de afgelopen 12 maanden woont (of woonde) iets minder dan de helft van de respondenten (43%) voor kortere of langere tijd samen met een partner van hetzelfde geslacht. Van de respondenten geeft 63% aan openlijk uit te kunnen komen voor de seksuele gerichtheid/genderidentiteit in de eigen buurt of wijk. Voor 29% is dat afhankelijk van de situatie en 9% zegt dat niet te kunnen.

Een aantal van de respondenten (n=13) geeft aan waarom zij niet (altijd) openlijk durven uit te komen voor hun seksuele gerichtheid/genderidentiteit in de buurt of wijk:

- Angst voor/onzekerheid over reacties van mensen (39%);
- Het is niet relevant/ voegt niets toe (31%);
- Meestal daarover open, maar soms geen zin om het steeds uit te leggen (15%);
- Dat doe je gewoon niet (15%).

2.4 Arbeidsmarkt

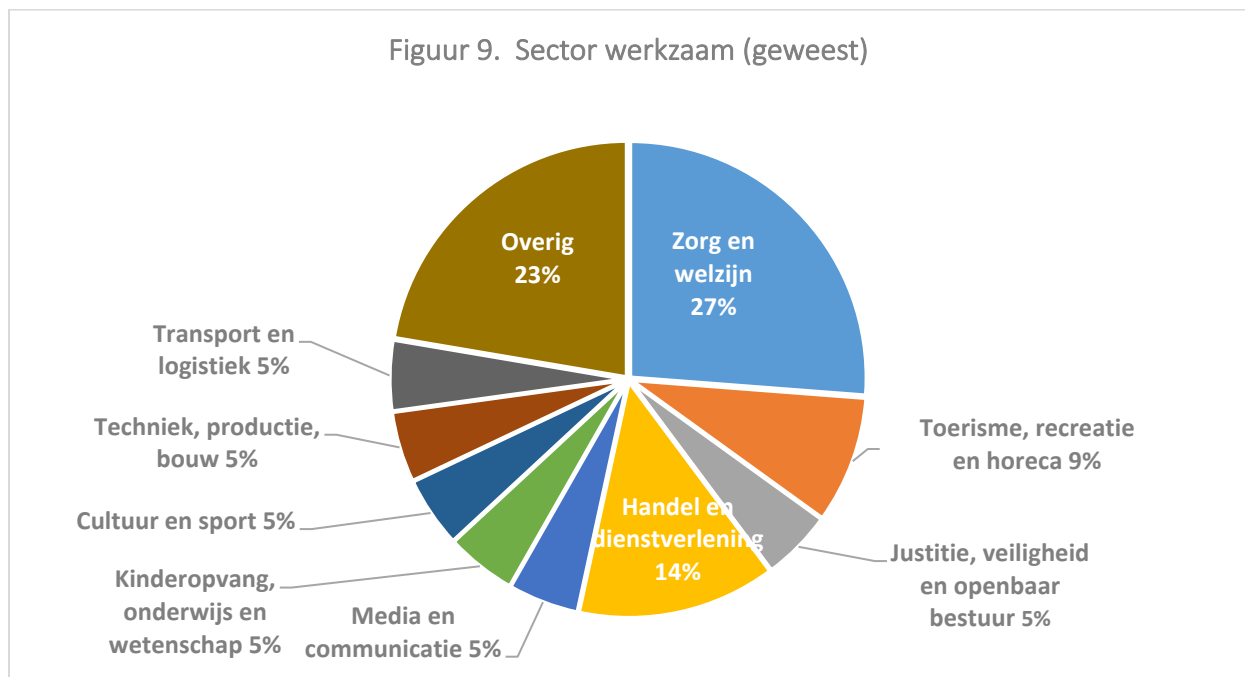
Het overgrote deel van de respondenten (74%) geeft aan (vrijwilligers)werk te hebben of te hebben gehad in de afgelopen 12 maanden (zie figuur 8).

Noot. Deze cijfers zijn gebaseerd op n=26

De meeste LHBT+-ers zijn werkzaam of hebben gewerkt in Almere (61%). Naast Almere werken respondenten in andere gemeenten in Flevoland (7) en anderen werken buiten Flevoland (10).⁵

Zie voor de sectoren waarin ze werkzaam zijn/waren figuur 9.

Noot. Deze cijfers zijn gebaseerd op n=26.

⁵ Deze cijfers zijn gebaseerd op n=25. Respondenten konden meerdere antwoorden geven.

Openlijk uitkomen voor seksuele gerichtheid

Meer dan de helft van de LHBT+-ers (65%)⁶ zegt op het werk openlijk uit te komen voor hun seksuele gerichtheid of genderidentiteit. Voor 27% is dat afhankelijk van de situatie. En twee respondenten komen er op het werk niet openlijk voor uit. Redenen (n=9) om niet (altijd) open te zijn over hun seksuele gerichtheid of genderidentiteit, zijn onder andere:

- angst voor negatieve gevolgen;
- het heeft niet altijd een toegevoegde waarde voor het werk of is niet relevant voor het werk;
- omdat het niet altijd kan;
- omdat het niet ter sprake komt;
- wil eerst als persoon/mens gezien worden.

“Ligt eraan wie ik voor me heb en aan klanten uit ik het liever niet om geen problemen te krijgen.”

“Ik heb ervaren dat mensen hierover veel vooroordelen hebben. Ik wil dat mensen mij eerst leren kennen zodat ik een eerlijke kans heb om als persoon/mens gezien te zijn, en niet alleen vanwege mijn seksuele gerichtheid. Verder kom ik er niet altijd voor uit omdat ik bang ben voor problemen. Als mijn gerichtheid niet relevant is, begin ik er niet zelf over.”

“Ik werk voor een organisatie die afhankelijk is van fondsen. Een van de fondsen waarvan de organisatie geld ontvangt keurt vanuit beleid officieel homoseksualiteit af. In contact met hen vragen zij niet naar mijn privésituatie, wat onnatuurlijk voelt, en ik begin niet over mijn privésituatie. Een collega wil dat ik dit wel doe, omdat ik zo dit fonds een kans geef om iets te leren over homoseksualiteit. Ik voel me niet homoseksueel, en heb geen zin om voorwerp van deze discussie te zijn. Ook wil ik me niet hoeven verbergen. Ook wil ik geen aanleiding zijn voor het intrekken van de fondsenverstrekking. Het voelt hypocriet/scheef/onvrij.”

Vijf van de zesentwintig respondenten geven aan discriminatie of intolerantie op het werk te hebben ervaren vanwege hun seksuele gerichtheid/genderidentiteit.

⁶ Deze cijfers zijn gebaseerd op 17 van de 26 werkzame respondenten.

Discriminatie bij het zoeken naar werk

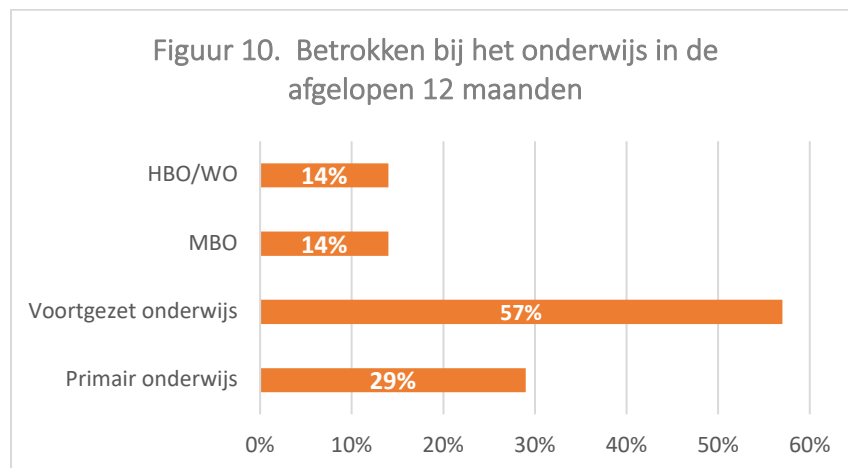
Van de respondenten was 23% op zoek naar werk. Van degenen die op zoek zijn naar werk ondervond slechts één respondent de afgelopen 12 maanden meermaals vanwege zijn/haar seksuele gerichtheid of genderidentiteit moeilijkheden bij het vinden van (nieuw) werk. Sommige ondervonden moeite bij het vinden van (nieuw) werk, maar (vermoedelijk) niet vanwege hun seksuele gerichtheid of genderidentiteit (2). Anderen hebben een nieuwe baan gevonden (5).⁷

“Ik zeg nooit dat ik homo ben, dus werkgevers zullen er of zelf naar moeten vragen of het later merken als ik aangenomen ben.”

2.5 Onderwijs

Betrokkenheid

Meer dan de helft van de respondenten (60%) is de afgelopen 12 maanden niet betrokken geweest bij het onderwijs. Van degenen waar dit wel het geval was, zat 50% op school, zorgde 29% voor schoolgaande kinderen en was 21% werkzaam in het onderwijs. Figuur 10 geeft aan bij welk schooltype respondenten zijn/waren betrokken.

Noot. Deze cijfers zijn gebaseerd op n=14.

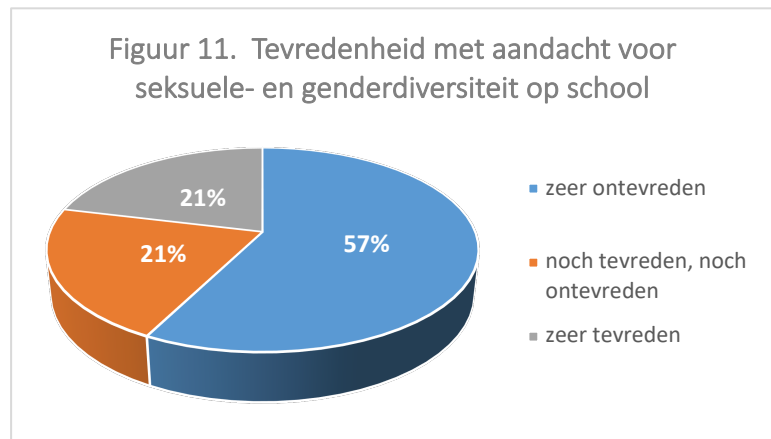
Bij alle LHBT+-ers die betrokken waren bij het onderwijs vond dit plaats in Almere. Hiervan is/was 14% tevens buiten Almere betrokken bij het onderwijs.

⁷ Deze cijfers zijn gebaseerd op n=8.

Aandacht voor het thema seksuele- en genderdiversiteit

Meer van de helft van de respondenten is zeer ontevreden met de aandacht die het thema seksuele- en genderdiversiteit krijgt op school (zie figuur 11).

De ontevredenheid heeft vooral te maken met het gebrek aan aandacht voor het thema en met het gebrek aan kennis over deze onderwerpen op de scholen.

Noot. Deze cijfers zijn gebaseerd op n=14.

“Als docent merkte ik dat mijn school te weinig kennis over kan brengen over deze doelgroep. De studenten mogen zichzelf zijn en de docenten ook maar eigenlijk weten velen niet eens wat het allemaal inhoudt.”

“Sommige leraren besteden er veel aandacht aan, maar in de lesstof staat er niks over. Initiatieven komen altijd van leerlingen.”

Respondenten zouden graag meer aandacht willen zien voor deze thema's. Dit is volgens hen mogelijk door:

- op scholen meer voorlichting te geven en het onderwerp bespreekbaar te maken.
- het thema seksuele en genderdiversiteit op te nemen in het schoolprogramma, bijvoorbeeld in de lessen biologie en geschiedenis.
- rolmodellen LHBT+ openlijk in te zetten bij lezingen voor leerkrachten en zodoende de zichtbaarheid te vergroten.
- bij het aannamebeleid meer diversiteit en ruimte te creëren in het docententeam
- het pestgedrag op scholen beter aan te pakken.

“Voorlichtingen aan onderbouwklassen een verplichting maken. Leerlingen hebben dan allemaal dezelfde basiskennis en dat zorgt voor een veiliger sfeer.”

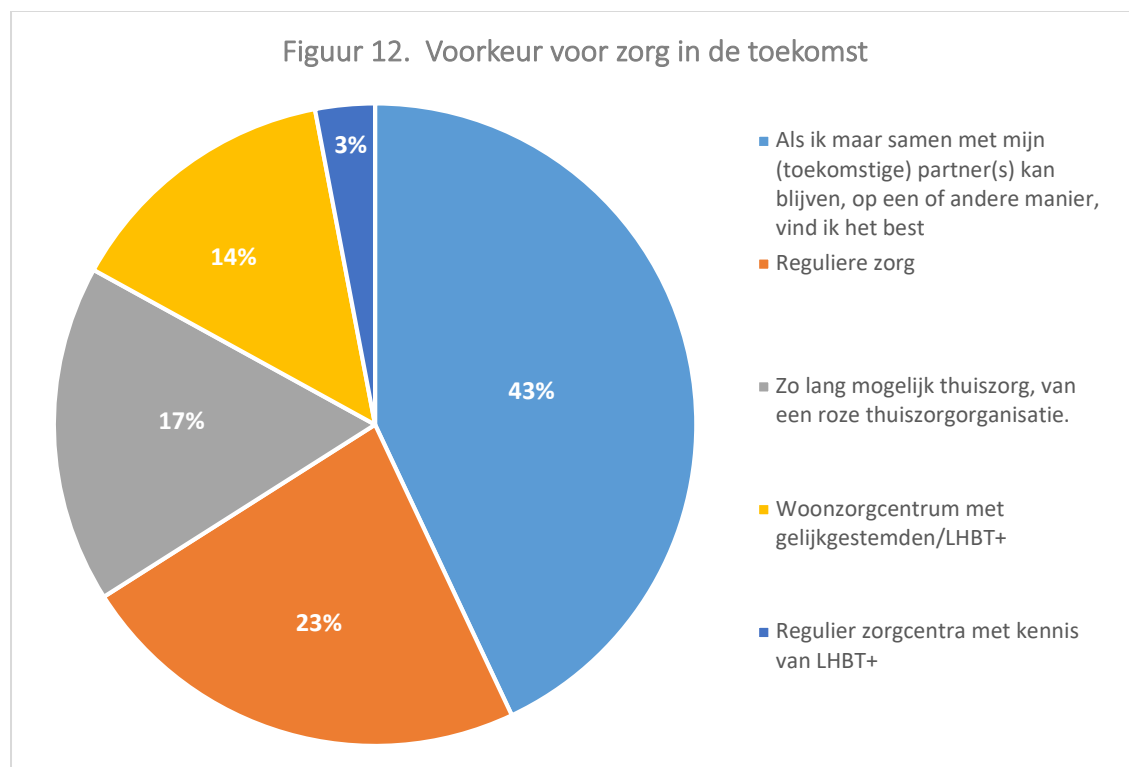
2.6 Gezondheidszorg en Welzijn

De meeste LHBT+-ers hebben geen negatieve ervaring of zelfs geen ervaring opgedaan met zorg- en welzijnsinstellingen in de afgelopen 12 maanden, behalve één van de respondenten.

Aandacht en behoeften

Ongeveer een derde van de respondenten (34%) vindt de aandacht voor het thema seksuele- en genderdiversiteit binnen zorg en welzijn in Almere onvoldoende. Een minderheid (11%) vindt het voldoende. Meer dan de helft van de respondenten (54%) weet niet of er voldoende aandacht hiervoor is.

Respondenten zijn gevraagd hoe hun leven eruit ziet als ze een leeftijd bereiken (of in een situatie komen) waarop ze zorg nodig hebben. 43% van de respondenten geven de voorkeur aan op één of andere manier samen met de toekomstige partner(s) te blijven (zie figuur 12).

LHBTI+-vriendelijke huisarts en vangnet bij depressie en suïcidale gedachten

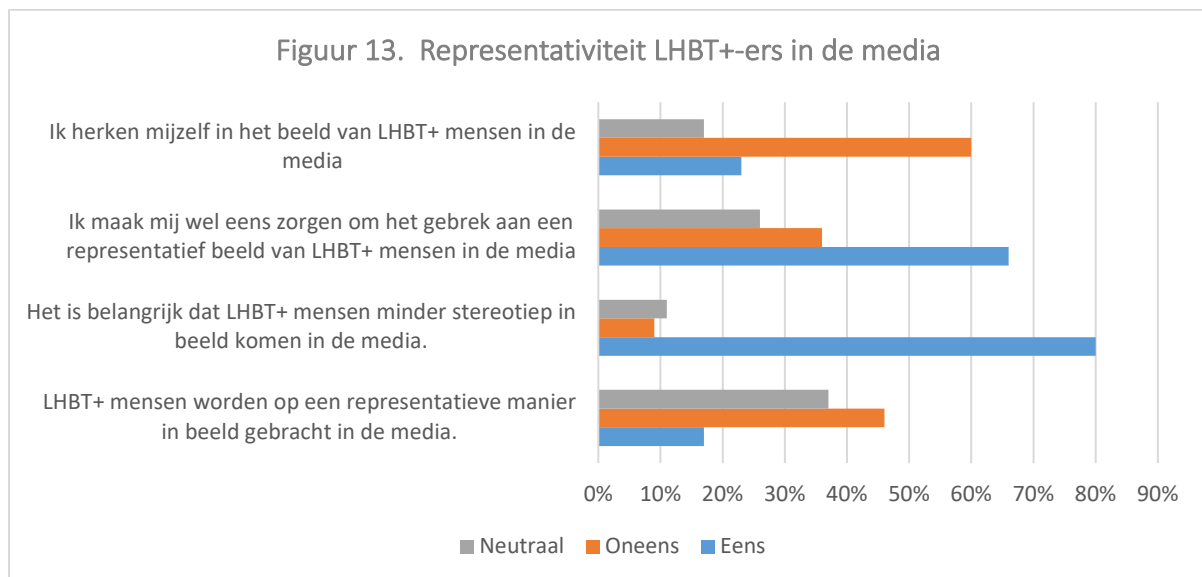
De meeste LHBTI+-ers (74%) ervaren hun huisarts als LHBTI+ vriendelijk. Een respondent zegt dat ze normaal wordt behandeld en een andere vindt de huisarts altijd ondersteunend. Een kwart van de respondenten (26%) twijfelt of ze hun huisarts als LHBTI+-vriendelijk moeten typeren.

Van de respondenten (49%) die bekend zijn met depressieve gevoelens en/of suïcidale gedachten, zegt 53% dat het verband houdt met hun seksuele gerichtheid/genderidentiteit.⁸ Voor twee respondenten is het een ervaring uit het verleden dat nu niet meer speelt. Twee andere respondenten hebben er gedeeltelijk nog last van en een respondent zegt heel veel last te hebben. Beiden krijgen professionele hulp en een respondent praat ook met ouders en vrienden.

“Ik denk wel dat ik mij eerder zorgen maak of ik er wel mag zijn, dat ik mij eerder alleen en bang voel, onbeschermd, in ieder geval, anders, raar, vies, iemand in het donker in plaats van in het licht.”

2.7 Media en beeldvorming

LHBTI+-ers hebben moeite met de manier waarop de media hen portretteert. 23% heeft discriminatie en/of intolerantie ervaren via de media in het afgelopen jaar. Een ruime meerderheid vindt het beeld van LHBTI+ niet representatief en stereotyperend (zie figuur 13).

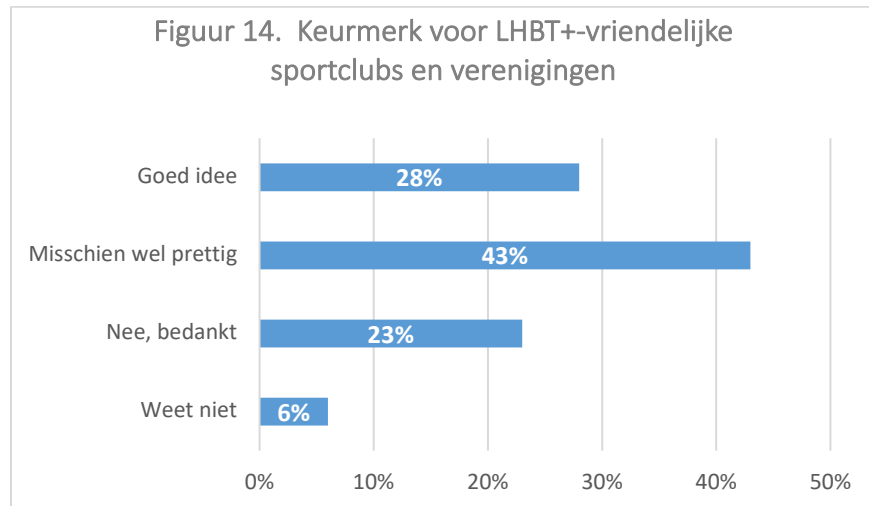
⁸ Deze cijfers zijn gebaseerd op 17 van de 35 respondenten.

2.8 Sport en recreatie in Almere

Zichtbaar jezelf kunnen zijn bij sport en recreatie

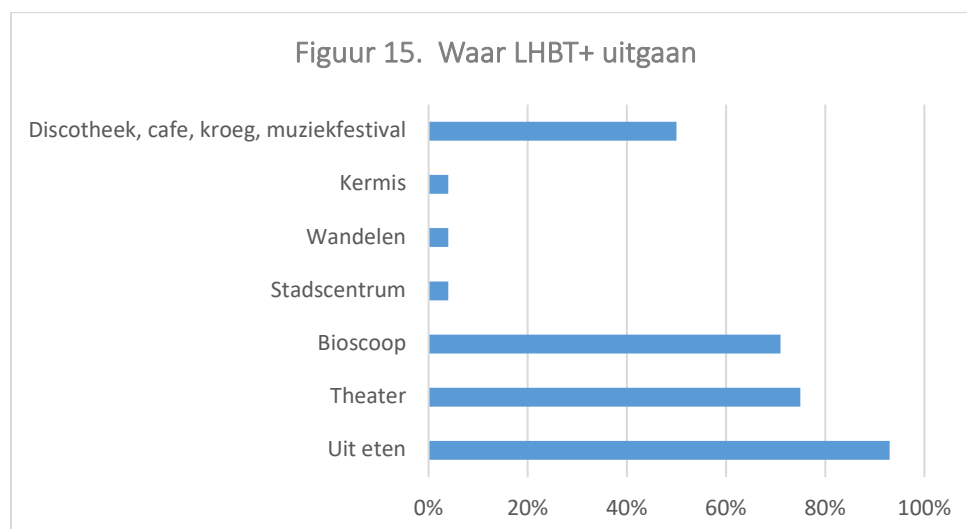
LHBT+-ers⁹ beoordelen het sport- en recreatieklimaat voor LHBT+ in Almere met een 6,1 gemiddeld. De respondenten beoordelen de mate waarin ze zichzelf kunnen zijn tijdens het sporten met een 5,7 gemiddeld. 54% van de respondenten geeft een 6 of hoger, 45% een 5 of lager.

Een overtuigende meerderheid van 71% is positief over een keurmerk voor LHBT+-vriendelijke sportclubs en verenigingen (zie figuur 14).

2.9 Uitgaansleven in Almere

Van de respondenten geeft 80% aan wel eens uit te gaan. De overige respondenten gaan niet uit, omdat ze geen geld (1) hebben of er geen behoefte (1) aan is. In figuur 15 staat waar LHBT+ uitgaan.¹⁰

Noot. Deze cijfers zijn gebaseerd op n=28.

⁹ Deze cijfers zijn gebaseerd op 33 van de 35 respondenten.

¹⁰ Respondenten konden meerdere antwoorden geven.

Van de (uitgaande) respondenten (n=28) gaat 93% uit in Almere. Overige respondenten (7%) gaan vooral uit in andere gemeenten omdat:

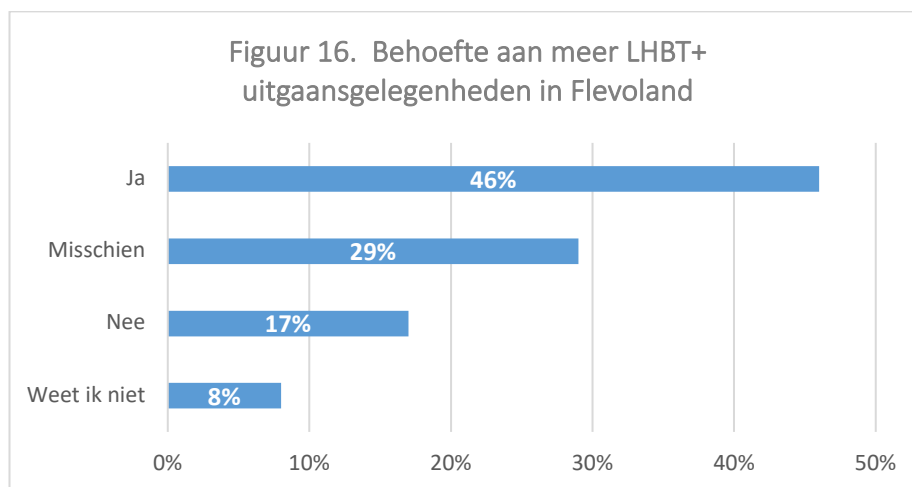
- ze het onveilig ervaren in Almere (1)
- ze LHBT+-uitgaansgelegenheden missen (1).

“Er is weinig in Almere.”...aan LHBT+ uitgaansgelegenheden.

“Er is nu überhaupt niets. Roze Almere wil wel wat organiseren maar daar is geen geld voor.”

Behoefte aan LHBT+ uitgaansgelegenheden

Meer dan de helft (61%) zegt bijna nooit tot nooit LHBT+ uitgaansgelegenheden te bezoeken, 38% doet dit soms of vaak. LHBT+-ers zeggen deze niet te vinden in Almere. Sommigen gaan buiten Almere uit. Zie figuur 16 voor de behoefte bij LHBT+ aan specifieke uitgaansgelegenheden in Flevoland.

“Dat is er niet in Almere.. je hebt 1 bijeenkomst voor jongeren. En 1 kroeg waar hoofdzakelijk veel oudere mannen komen... niet dat die twee plekken niet goed zijn ..als 32 jarige meid voel ik mij daar niet fijn.”

“Voor jongeren zou LHBT+ uitgaansgelegenheden mogelijk fijn kunnen zijn.”

“Iets organiseren voor kinderen van 12-18 jaar.”

“Het lijkt me zo leuk wat meer speciale feesten...of misschien eens een echt leuke LHBT club waar je ook lekker kan dansen en zo.”

Een aantal respondenten geven suggesties voor hoe het uitgaansleven in Almere aantrekkelijker gemaakt kan worden door:

- specifieke uitgaansgelegenheden voor LHBT+ mensen te creëren, bijvoorbeeld LHBT+ kroegen, Gaybars, clubs of cafés.
- een COC vestiging in Almere op te zetten.
- de toegankelijkheid van reguliere uitgaansgelegenheden mogelijk te maken voor LHBT+-ers, d.m.v. een LHBT+-keurmerk.
- zichtbaarheid van LHBT+ in de openbare ruimte te realiseren, bijvoorbeeld het ophangen van regenboogvlaggen.
- meer focussen op LHBT+ gerelateerde activiteiten voor kinderen tussen de 12-18 jaar.
- een duidelijk gemeentelijk beleid rondom LHBT+ en openbare ruimte.

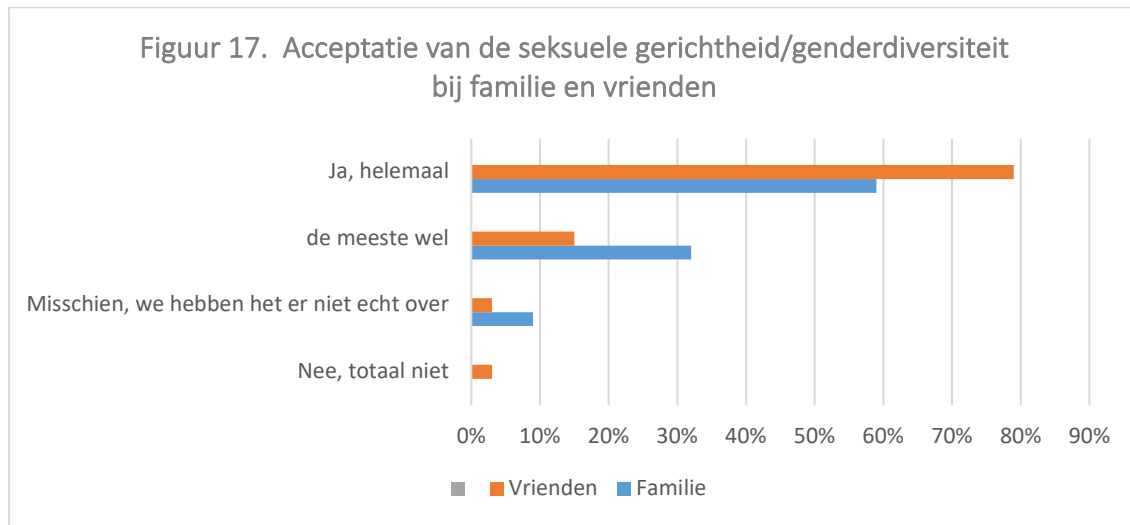
2.10 Familie, vrienden en netwerk

Openheid en acceptatie onder familie, vrienden en geloofsgenoten

De meeste respondenten (97%) geven aan dat het grootste deel van hun familie op de hoogte is van hun seksuele gerichtheid en genderidentiteit. In één geval (3%) durft de respondent het niet aan de familie te vertellen.

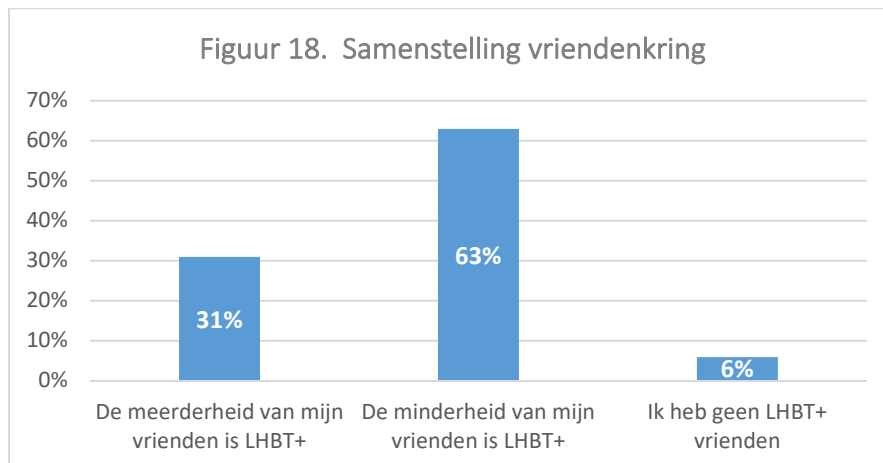
Respondenten hebben ook de meeste vrienden verteld over hun seksuele gerichtheid en genderidentiteit. 3% wil zich nog op de “coming out” voorbereiden en 3% durft het (nog) niet te vertellen.

Over het algemeen accepteren zowel familie en vrienden de seksuele gerichtheid/genderidentiteit van de respondenten, indien dat bekend is (zie figuur 17).

Noot. Deze cijfers zijn gebaseerd op n=34 (familie) en n=33 (vrienden).

LHBT+-ers geven over het algemeen aan tevreden te zijn met de samenstelling van hun vriendenkring (69%). De samenstelling van de vriendenkring van de respondenten bestaat voornamelijk uit hetero's en cisgender personen (zie figuur 18).

“Seksuele geaardheid maakt niet uit, maar het is altijd fijn om met iemand te praten die hetzelfde beleeft als jij.”

Van de LHBT+-ers die aan het onderzoek hebben meegedaan zegt 53% van de respondenten gelovig te zijn. Daarvan is 29% christelijk, en 24% hangt diverse (geloof)stromingen aan (zoals agnostisch, eclecticisch, 47% is ongelovig.

Van degenen die gelovig zijn, zegt 52% dat geloofsgenoten al op de hoogte zijn van hun seksuele gerichtheid/genderidentiteit en een deel voelt zich tevens geaccepteerd (7). Eén respondent heeft het nog niet verteld en is bezig met het voorbereiden op de “coming out”(5%) en een andere respondent durft het niet te vertellen (5%). Voor 38% van de respondenten is het niet van toepassing; zij zijn gelovig maar geen lid van een religieuze gemeenschap.¹¹

Respondenten geven de opvattingen van geloofsgenoten, of ze nou wel of niet onderdeel zijn van een gemeenschap, als volgt aan in onderstaande citaten.

“Zeer onchristelijk en beschamend hoe christenen omgaan met LHBT+-ers in de kerk.”

“Over het algemeen tolerant. Behalve de meer radicale groepen, daar is geen gesprek mee mogelijk.”

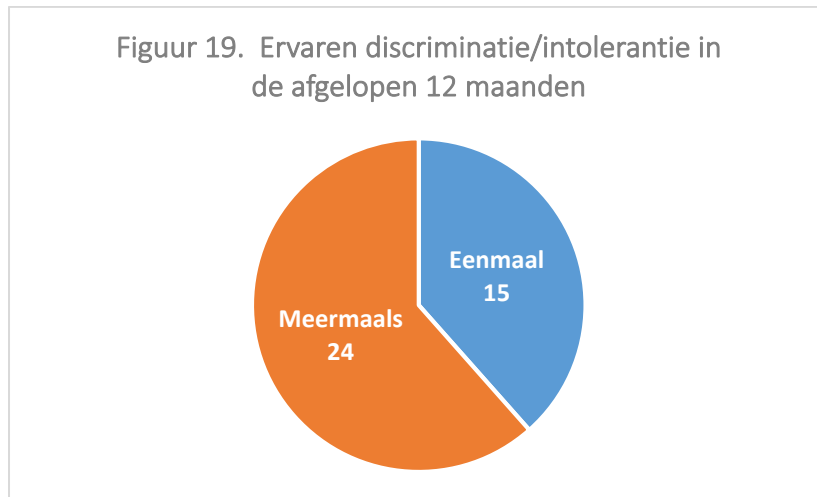
“Binnen de Nederlandse doopsgezinde geloofsgemeenschap is een niet-heteroseksuele geaardheid meer dan geaccepteerd.”

“Er komt meer openheid voor, het wordt bespreekbaar en dat is positief. Het wordt niet in elke stroming goedgekeurd als je het uit, maar je mag je voelen hoe jij je wilt.”

¹¹ Deze cijfers zijn gebaseerd op 19 van de 35 respondenten.

2.11 Discriminatie en/of intolerantie

In Almere hebben respondenten in de afgelopen 12 maanden discriminatie en/of intolerantie eenmaal, dan wel meermaals ervaren (zie figuur 19). In totaal geven respondenten aan 39 keer op verschillende terreinen gediscrimineerd te zijn in het afgelopen jaar. Meestal was dit niet een eenmalige gebeurtenis, maar ging het om meerdere incidenten op hetzelfde terrein.¹²

Noot. Deze cijfers zijn gebaseerd op absolute aantallen. ¹³

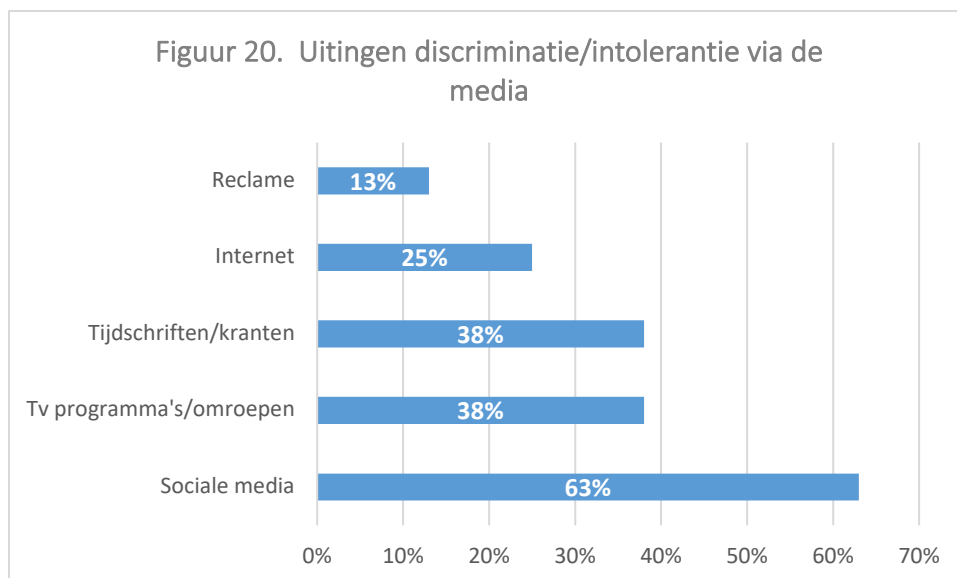
Terrein

De media is het terrein waarop veruit de meeste discriminatie en/of intolerantie wordt ervaren als we kijken naar de absolute aantallen. Hier worden het hoogst aantal incidenten gerapporteerd. 23% van de LHBT+-ers geeft aan discriminatie te hebben ervaren door de media, meestal meermaals. Dit betreft voornamelijk negatieve/beledigende opmerkingen die als kwetsend worden ervaren.

De LHBT+-ers rapporteren discriminatie over verschillende media, namelijk discriminatie op sociale media (63%), in TV programma's en de geschreven pers (38%), op Internet (25%) en in de reclame (13%) (zie figuur 20).

¹² Deze cijfers zijn gebaseerd op absolute aantallen. Meerdere ervaringen kunnen gerapporteerd zijn door dezelfde LHBT+-er.

¹³ Meerdere ervaringen zijn gerapporteerd.

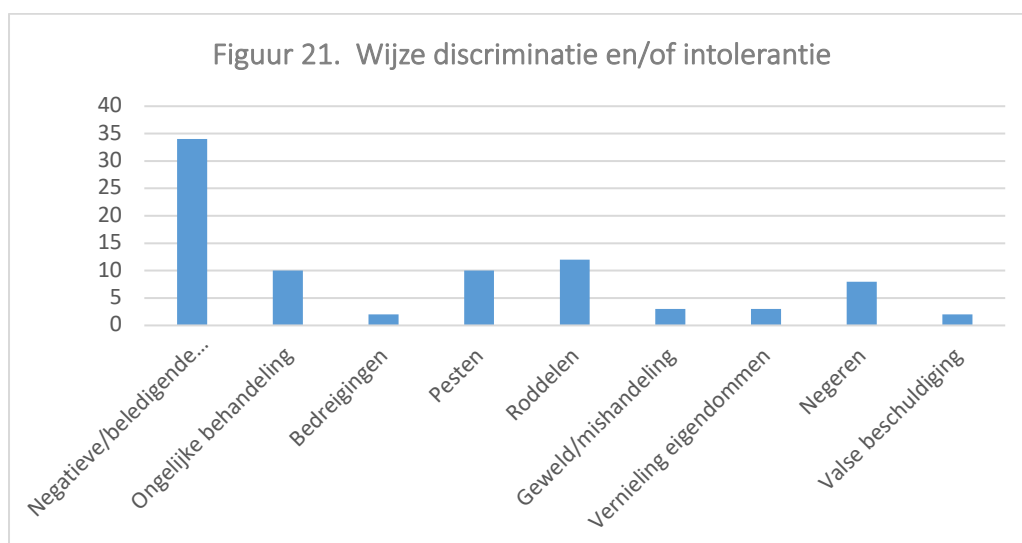

Noot. Respondenten konden meerdere antwoorden geven.

De LHBT+-ers geven ook aan discriminatie te ervaren het afgelopen jaar op de terreinen onderwijs (29%)¹⁴, op straat (20%) en in de woonomgeving (17%). Relatief gezien wordt er dus in het onderwijs meer discriminatie ervaren door de respondenten. Incidenten met discriminatie en intolerantie kwamen ook voor (alhoewel minder) op de arbeidsmarkt en bij het sporten.

Aard

De wijze waarop respondenten discriminatie en/of intolerantie ervaren zijn voornamelijk negatieve en/of beledigende opmerkingen en in mindere mate roddelen, ongelijke behandeling en pesten (zie figuur 21).

Noot. De cijfers zijn uitgedrukt in absolute aantallen.¹⁵

¹⁴ Dit cijfer is gebaseerd op n=14.

¹⁵ 1 incident kon op meerdere wijzen worden aangegeven.

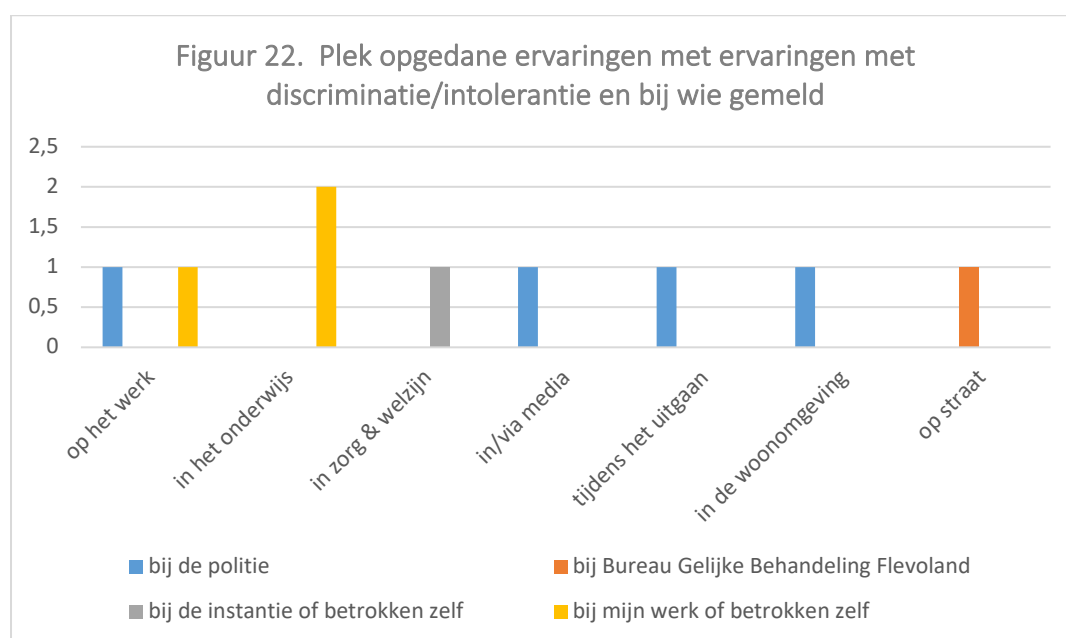
Ik word... "Gepest omdat ik dikker ben en omdat ik anders ben word ik heel erg uitgesloten."

Ik word... "Uitgescholden zonder reden."

"Ik zou kinderen "besmetten."

Meldingen van discriminatie en/of intolerantie bij instanties

Over de afgelopen 12 maanden zijn er in totaal 40 incidenten van discriminatie en/of intolerantie ervaren. Respondenten hebben in totaal 9 meldingen gedaan, wat neerkomt op een meldingspercentage van 23%. De meeste meldingen zijn bij de politie gedaan (zie figuur 22).

Noot. De cijfers zijn uitgedrukt in absolute aantallen.

Reden om niet te melden

De redenen die respondenten, met ervaring(en) van discriminatie/intolerantie, opgeven om niet te melden staan hieronder vermeld. De cijfer geeft de aantal keren aan dat deze zijn genoemd:¹⁶

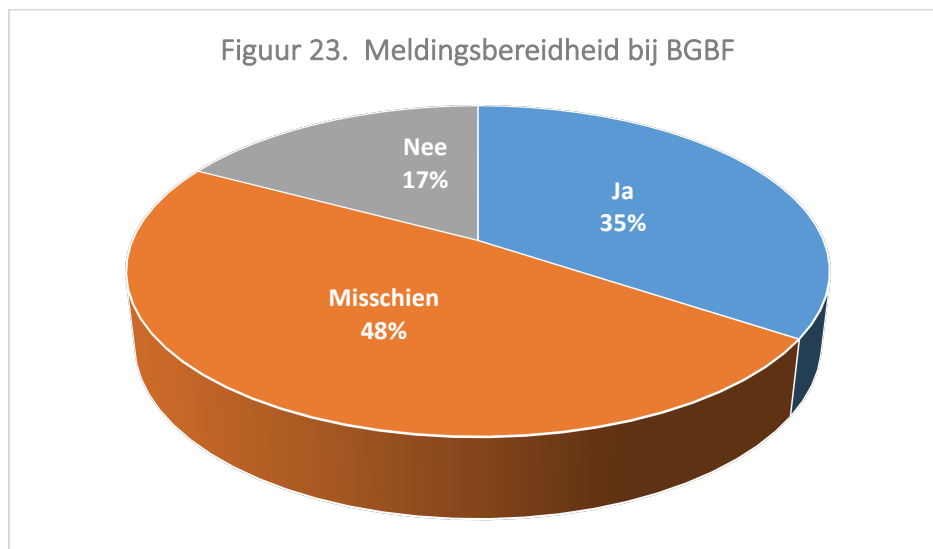
- ze vinden dat melden niet helpt (11 keer)
- ze geen vertrouwen hebben dat ze goed/serieus worden geholpen (8 keer)
- ze geen aandacht meer aan willen besteden (4 keer)
- ze het niet belangrijk genoeg vinden (8 keer)
- het ze te veel tijd en moeite kost (6 keer)

¹⁶ Meerder antwoorden mogelijk.

- ze het zelf hebben opgelost (1 keer)
- ze niet wisten hoe/waar te melden (4 keer)
- ze bang zijn voor (eventuele negatieve) gevolgen (2 keer)

Meldingsbereidheid in de toekomst

Voor dit onderzoek zegt 52% van de respondenten niet bekend te zijn met BGBF¹⁷, 48% is wel bekend met BGBF. 83% van de respondenten zegt incidenten in de toekomst wel of misschien te melden bij de BGBF. In figuur 23 staat de bereidheid van de respondenten om ervaringen met discriminatie of intolerantie te melden bij de BGBF.

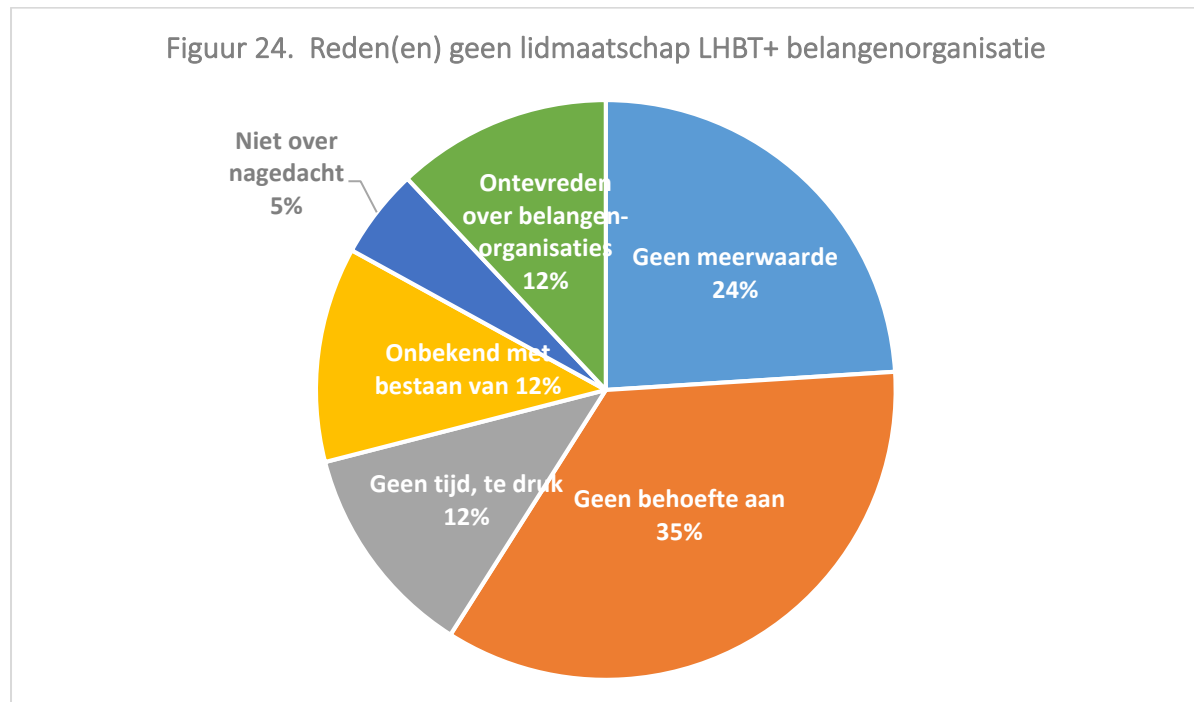
Noot. Deze cijfers zijn gebaseerd op n=29.

¹⁷ Bureau Gelijke Behandeling Flevoland

2.12 Regenboogactiviteiten

Lidmaatschap van LHBT+ organisaties

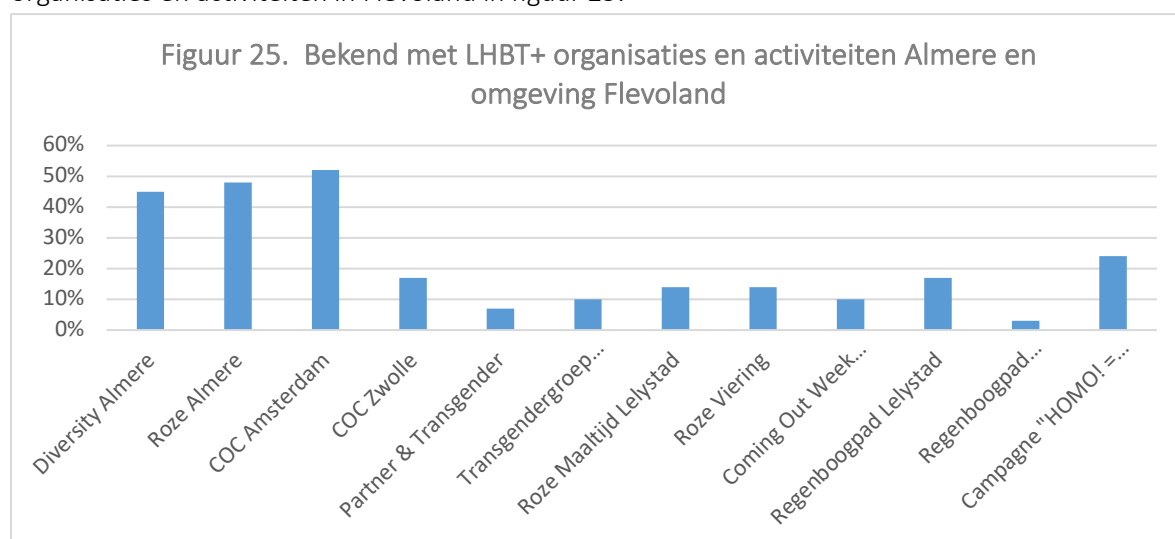
30% van de respondenten zegt lid te zijn van een LHBT+ organisatie, waaronder Diversity Almere, Roze Almere en COC Amsterdam e.o. De rest is geen lid van een belangenorganisatie. De redenen om geen lid te zijn staan in figuur 24.

Noot. Deze cijfers zijn gebaseerd op n=20.

Bekendheid met activiteiten van LHBT+ organisaties en activiteiten in Flevoland en omgeving

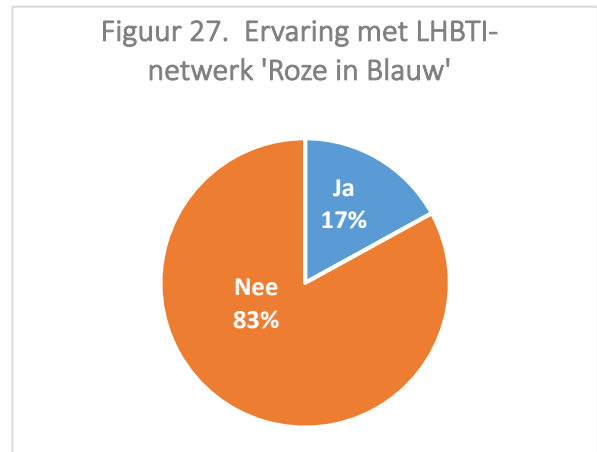
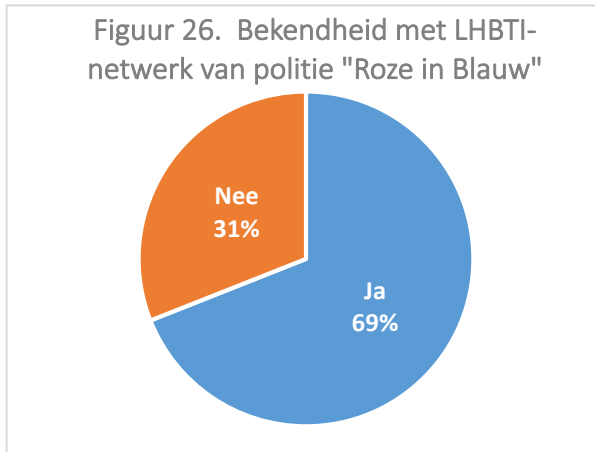
Respondenten in de gemeente Almere geven aan vooral bekend te zijn met de volgende LHBT+ organisaties en activiteiten in Flevoland in figuur 25:

Noot. Deze cijfers zijn gebaseerd op n=29. Meerdere antwoorden mogelijk.

Bekendheid en contact met LHBTI Netwerk Roze in Blauw

Meer dan de helft van de respondenten zegt het LHBTI netwerk van de politie "Roze In Blauw" te kennen (zie figuur 26), waarvan een enkeling zegt zelf ervaring mee te hebben (4) (zie figuur 27).

Noot. Deze cijfers zijn gebaseerd op n=24.

Het contact wordt als positief dan wel als neutraal ervaren. De respondenten geven geen toelichting over de inhoud/context van dit contact.

Behoeftte aan ontmoetingsplek en voorlichtingsbijeenkomsten

Respondenten geven aan behoefte te hebben aan een themabijeenkomsten/ontmoetingsplekken (52%), terwijl 48% zegt hier geen behoefte aan te hebben. Daarnaast is 83% van de respondenten van mening dat familie en vrienden geen behoefte hebben aan themabijeenkomsten/ontmoetingsplekken over seksuele en genderdiversiteit, terwijl 17% wel denkt dat familie en vrienden dat wenselijk zou vinden.

16% van de respondenten geven aan niets te missen, ten opzichte van 84% van de respondenten die wel wat (of alles) missen. Respondenten in Almere missen het volgende met betrekking tot het thema LHBT+:

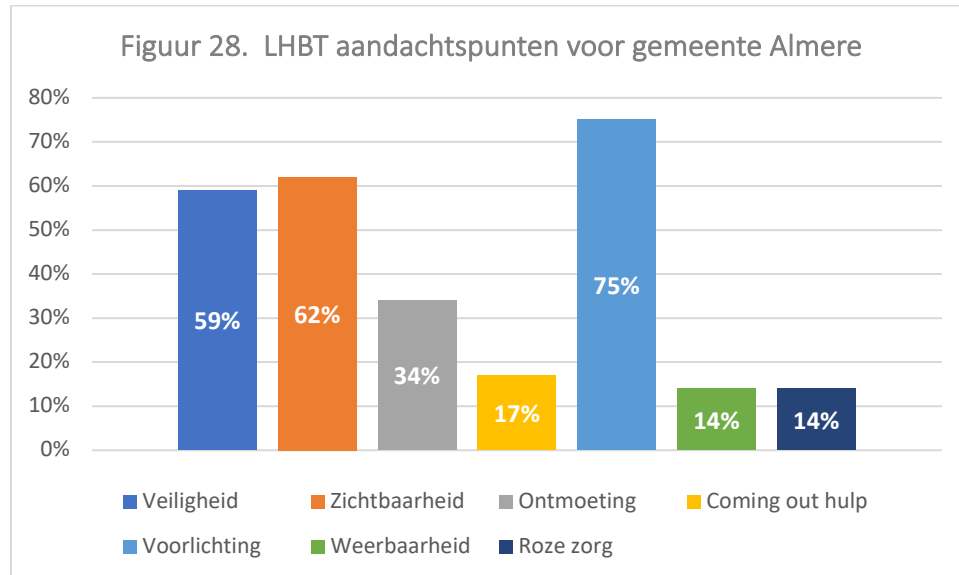
- Aandacht openheid en steun, waaronder LHBT+ rolmodellen op zichtbare posities.
- Dialoog met diverse culturen om meer kennis over te brengen over het thema LHBT+.
- Aandacht en voorlichting op scholen over LHBT+.
- Leuke uitgaansgelegenheden, bijvoorbeeld dating wereld voor LHBT+.
- Veiligheid en zichtbaarheid, door bijvoorbeeld een Regenboogpad en Regenboogvlaggen.
- Een COC naar het model van die uit Amsterdam.

Noot: Regenboogpad¹⁸

¹⁸ Dit pad ligt er inmiddels. Inclusief het eerste transgenderpad van Europa.

Aandacht gemeente Almere voor LHBT+ doelgroep

Volgens de respondenten zou de gemeente Almere in de toekomst bij het besteden van meer aandacht aan LHBT+, het accent voornamelijk moeten leggen op: voorlichting, zichtbaarheid en veiligheid (zie figuur 28).

Noot. Deze cijfers zijn gebaseerd op n=29. Respondenten konden 3 aandachtspunten kiezen.

3 | Conclusies en aanbevelingen¹⁹

In mei en juni 2019 heeft Bureau Gelijke Behandeling Flevoland, in het kader van Lelystad Regenboogstad en Flevoland Regenboogprovincie, de Regenboogenquête uitgezet onder de inwoners van Flevoland. Met als doel inzicht te verschaffen in de ervaringen en behoeften van LHBT+'s (lesbiennes, homo's, biseksuelen, transgenderpersonen e.a.) in Flevoland voor gemeenten, politie en andere organisaties, zodat er duidelijk in beeld komt waar samen aan gewerkt kan/moet worden. In dit rapport zijn de data geanalyseerd die van toepassing zijn op de gemeente Almere. Er hebben 35 Almeerse respondenten meegedaan aan het onderzoek. Meer dan de helft identificeert zich als homoseksueel of als lesbisch. Slechts een paar respondenten identificeren zich als biseksueel, transgenderpersoon, polyseksueel of panseksueel. 97% is van Nederlandse herkomst en een derde is in de leeftijd van 46-60 jaar. Er wordt daarom tussen de respondenten geen onderscheid gemaakt in de analyse.

Veiligheid, zichtbaarheid en veilig over straat

Respondenten beoordelen over het algemeen de kwaliteit van leven, het zichtbaar jezelf zijn en de veiligheid overwegend positief. Desondanks vermijdt een derde van de LHBT+-ers in Almere wel bepaalde locaties en past 80% het gedrag aan tijdens het uitgaan en op straat. LHBT+-ers doen dit om niet op te vallen en als voorzorgsmaatregel, omdat ze geen risico willen lopen met hun veiligheid.

¹⁹ Conclusie deels gebaseerd op of geïnspireerd door Huijsen, M. (2019). Zichtbaar jezelf zijn in Lelystad. Regenboogenquête Flevoland. Lelystad: BGBF <https://bureaugelijkebehandeling.nl/publicaties/>

Verder is het zorgelijk dat LHBT+-ers zichzelf niet kunnen zijn door affectie te tonen in het openbaar, zoals hand in hand lopen of zoenen. Sommige respondenten hebben moeite om in de buurt/wijk uit te komen voor hun seksuele en genderidentiteit. Zij kunnen niet zichzelf zijn in de openbare ruimte.

Aanbeveling: Aandacht voor veiligheid geldt voor iedereen, ook voor LHBT+-ers. LHBT+-ers hebben het recht om te gaan en te staan waar zij willen. Het is daarom van belang om oog te hebben voor de veiligheid van LHBT+-ers rondom uitgaansgelegenheden, op straat en in de wijk.

Werken

Meer dan de helft van de LHBT+-ers die aan het werk zijn, zijn open over hun seksuele gerichtheid en genderidentiteit op de werkvloer. Meer dan een kwart laat dit afhangen van de situatie, want zij hebben angst voor reacties en voelen zich onveilig als ze open willen zijn over hun seksuele gerichtheid en genderidentiteit. Vijf LHBT+-ers geven aan discriminatie en/of intolerantie te hebben ervaren op de werkvloer vanwege hun seksuele gerichtheid en genderidentiteit .

Aanbeveling: Terugdringen van de risico van discriminatie en/of intolerantie door het opstellen en vastleggen van een antidiscriminatiebeleid en een gedragscode. Vervolgens een duidelijke en transparante werving- en selectieprocedure invoeren om invloed van stereotypering en discriminatie te voorkomen. Dit is nodig om een inclusieve en diverse werkomgeving te kunnen creëren waarin discriminatie en/of intolerantie geen plaats heeft.

Leren

40% van de LHBT+-ers die aangeven betrokken te zijn bij het onderwijs, zijn zeer ontevreden met de aandacht van de school voor het thema LHBT+. Scholen hebben vaak niet voldoende kennis en deskundigheid op het onderwerp van seksuele gerichtheid en genderdiversiteit. Meer aandacht voor het thema is hard nodig, maar ook meer kennis omtrent het onderwerp en meer integratie in schoolprogramma's.

Aanbeveling: Expliciete aandacht voor seksuele- en genderdiversiteit door het thema laten terugkomen in verschillende vakken, inbedden in het curriculum, doorlopende leerlijn, training/bijbscholing voor docenten, opnemen in sociaal-veiligheidsbeleid/beleid.

Gezondheidszorg en welzijn

De meeste LHBT+-ers hebben geen negatieve ervaring of zelfs geen ervaring opgedaan met zorg en welzijnsinstellingen in de afgelopen 12 maanden, behalve een respondent. Een meerderheid geeft hiernaast aan niet te weten of er in Almere genoeg aandacht is voor het thema seksuele- en genderdiversiteit in zorg en welzijn. De huisarts wordt over het algemeen wel als LHBT+vriendelijk ervaren, hoewel nog steeds meer dan een kwart van de LHBT+ers hierover twijfelt.

49% van de LHBT+-ers is bekend met depressieve gevoelens en/of suïcidale gedachten. Voor sommige is het een ervaring uit het verleden en een enkeling krijgt nog hulp.

Voor de oude dag waarop respondenten zorg nodig hebben, maakt het voor 43% LHBT+-ers het niet uit, als ze op één of andere manier samen met hun partner(s) kunnen blijven. 23% vindt de reguliere zorg prima, 17% heeft behoefte aan roze thuiszorg en 14% heeft de voorkeur voor een woonzorgcentrum met gelijkgestemden (LHBT+).

Aanbeveling: De drempel naar hulp verkleinen door expliciet aandacht te besteden aan seksuele- en genderdiversiteit. Dat er zo weinig zicht is op de LHBT+vriendelijkheid van de zorg- en welzijn in Almere is zorgelijk. Om de drempel naar hulp te verkleinen (wanneer dit nodig is), is het aan te bevelen om als instelling duidelijk te laten zien dat er aandacht voor en openheid is naar LHBTI+. De Roze Loper zou hier ingezet kunnen worden. Dit is een keurmerk voor zorginstellingen die in hun beleid rekening houden met seksuele- en genderdiversiteit.

Media

De opinie over de media is zorgelijk. Een ruime meerderheid vindt het beeld in de media stereotyperend en weinig representatief. Hierover maken ze zich zorgen. Een minderheid herkent zichzelf in het beeld van LHBT-ers dat door de media wordt geschetst. Daarnaast worden er ook veel algemene media-uitingen als kwetsend ervaren. 23% van de LHBT+-ers heeft dit in de afgelopen 12 maanden, ook meermaals, ervaren.

Aanbeveling: Uiteraard is directe invloed op de landelijke media lastig, maar de regionale media kan wel het één en andere doen. Zij kunnen een bijdrage leveren aan de zichtbaarheid van LHBT+-ers in Flevoland door echte verhalen en echte mensen in beeld te brengen, als tegenhanger van stereotyperende beelden die er zijn. Daarnaast kan aandacht besteed worden aan LHBT+ gerelateerde thema's en activiteiten.

Sporten en recreëren

Het sport/recreatieklimaat krijgt gemiddeld een kleine voldoende. Het zichtbaar jezelf kunnen zijn tijdens de sport of het recreëren beoordeelde respondenten met een magere 5,7. Verbetering is mogelijk door de introductie van een regenboogvriendelijke keurmerk voor sportverenigingen. De meeste respondenten (71%) vinden dit (misschien) een goed idee.

Aanbeveling: Onderzoek de mogelijkheden voor een keurmerk voor sportverenigingen in Almere.

Uitgaan

39% van de LHBT+-ers die wel eens uitgaan, bezoekt LHBT+uitgaansgelegenheden.

93% van de LHBT+-ers die weleens uitgaan heeft behoefte aan LHBT+uitgaansgelegenheden in Flevoland. Het uitgaansleven van Almere aantrekkelijker maken voor LHBT+ kan door specifieke evenementen te organiseren en door te laten zien dat een gelegenheid LHBT+vriendelijk is.

Aanbeveling: Er is een gemis aan LHBT+ uitgaansgelegenheden in de provincie en in de gemeente. Investeer in LHBTI= vriendelijk(er) maken van uitgaansgelegenheden en de mogelijkheden voor ontmoetingsplekken exploreren

Familie en netwerk

De meeste LHBT+-ers zijn uit de kast bij familie en vrienden en voelt zich door hen volledig, of in ieder geval door de meesten, geaccepteerd. Bovenstaande cijfers geeft wel een eenzijdig beeld. Voor bi-culturele LHBT+-ers zou dit nader onderzocht moeten worden.

69% van de LHBT+-ers in Almere is tevreden over de samenstelling van de vriendengroep. Deze groep bestaat voor iets meer dan de helft uit een minderheid van LHBT+-vrienden. Meer dan de helft van de LHBT+-ers zegt gelovig te zijn. Hiervan zegt 37% gelovig te zijn, maar geen lid te zijn van een religieuze gemeenschap. Een kleine groep LHBT+-ers (10) zijn bij geloofsgenoten uit de kast en een deel voelt zich geaccepteerd (7). De geloven worden over het algemeen als tolerant getypeerd door de respondenten richting LHBTI+, hoewel dit wel afhankelijk is van de specifieke stroming.

Aanbevelingen voor geloofsgemeenschappen: Het is belangrijk om in dialoog te blijven met leden in kerken, maar ook moskeeën etc.

Discriminatie en meldingsbereidheid

In Almere is er in de afgelopen 12 maanden 39 keer discriminatie ervaren door LHBT+-ers. De meeste gevallen hebben, als we kijken naar absolute aantallen, te maken met de media, maar relatief gezien wordt er meer discriminatie ervaren in het onderwijs. Daarnaast wordt discriminatie ervaren op straat en in de woonomgeving. Het gaat bijna altijd om vijandige bejegening, waaronder negatieve beledigende opmerking en roddelen, gevolgd door ongelijke behandeling, en een enkele keer om een geweld of mishandeling.

De meldingsbereidheid is laag. Er is slechts in 10 van de gevallen melding gedaan, vooral bij de politie. De motieven hebben voornamelijk te maken met dat men vindt dat melden niet helpt, of er is geen vertrouwen dat ze goed/serieus worden geholpen of ze vinden het niet belangrijk genoeg om te melden.

35% stelt in de toekomst wel te gaan melden bij de BGBF, 48% doet dit misschien. Sommige respondenten zeggen in de toekomst geen melding te doen, omdat ze het zelf willen oplossen, er geen extra energie in willen steken, of vragen zich af of het zin heeft.

Aanbeveling: Maak het belang van melden duidelijk(er), ook als het een melding als getuige betreft. Communiceer hierbij op een andere manier over wat er gebeurt met een melding. Ook als iets zelf wordt opgelost is het namelijk belangrijk om de ervaring op te kunnen nemen in de cijfers. Politie: verwijs in aangiften naar de discriminatiegrond en vraag door.

Ontmoeting en activiteiten

De meeste LHBT+-ers zijn geen lid van een LHBT+-belangenorganisatie. Er is wel bekendheid met LHBT+ activiteiten en organisaties, met name Roze Almere, Diversity Almere en het LHBTI-netwerk van de politie "Roze in Blauw" wordt herkend.

De helft van de LHBT+-ers heeft behoefte aan voorlichting, ontmoeting en bijeenkomsten in de gemeente. De meeste respondenten denken dat er hier geen behoefte aan is bij familieleden of

vrienden. De LHBT+-ers van Almere missen LHBT+ ontmoetingsplekken, themabijeenkomsten met diverse culturen, LHBT rolmodellen, voorlichting op scholen en informatie/beleid vanuit de gemeente, waarin het standpunt van de gemeente duidelijk naar voren komt. De belangrijkste thema's in Almere voor hen zijn: voorlichting, zichtbaarheid en ontmoeting.

Aanbevelingen:

- Investeren in het LHBT+ vriendelijk(er) maken van uitgaansgelegenheden.
- De mogelijkheden voor ontmoetingsplekken uitzoeken.
- Voorlichting en dialoog rondom LHBT+ thema's.
- Bestaande initiatieven ondersteunen, versterken en vergroten.
- LHBT+ rolmodellen op zichtbare plekken.
- LHBT+ betrekken bij het beleid van de gemeente als regenboogstad.